

د افغانستان بانک
آمریت عمومی عملیات بازار

مقررہ صدور و لیام اوراق بہادار

2020

فهرست مطالب

1	فصل اول: احکام عمومی .....
1	ماده 1: مبنی .....
1	ماده 2: اهداف .....
1	ماده 3: محدوده تطبیق .....
1	ماده 4: اصطلاحات .....
3	فصل دوم: صدور و لیلام اوراق بهادار .....
3	ماده 5: صلاحیت صدور و فروش .....
3	ماده 6: دفتر ثبت و سیستم اوراق بهادار .....
3	ماده 7: وظیفه د افغانستان بانک .....
3	ماده 8: اعلامیه مزایده .....
4	ماده 9: تسلیمی داوطلبی ها .....
4	ماده 10: تصدیق نامه .....
4	ماده 11: مسؤلیت پرداخت و پرداخت های اوراق بهادار اعطا شده .....
5	ماده 12: تعیین مبالغ که در لیلام اعطا می شود .....
5	ماده 13: تقسیم به نسبت مبالغ به ارائه کنندگان .....
5	ماده 14: تغییر در نرخ اوراق بهادار .....
6	ماده 15: اعلان نتایج لیلام .....
6	ماده 16: اطلاعیه اعطا و تأییدی ها .....
6	فصل سوم: پرداخت تکتانه، حفظ حقوق و جبرانها .....
6	ماده 17: پرداخت مبلغ اصلی و تکتانه به اوراق بهادار .....
6	ماده 18: حفظ حقوق .....
7	ماده 19: جبران .....
7	ماده 20: خسارات ناشی از ورشکستگی .....
7	ماده 21: نرخ ارایه شده بین بانکی افغانستان .....
7	ماده 22: حق شرایط اعلان مزایده ها .....
7	ماده 22: انفاذ .....

فصل اول: احکام عمومی

ماده 1: مبني

این مقررہ حسب احکام قانون د افغانستان بانک جهت تنظیم امور مربوط به اوراق بهادار ترتیب گردیده است.

ماده 2: اهداف

(1) این مقررہ دارای اهداف ذیل است:

1. ایجاد چارچوب اصلی برای معاملات بازار ثانوی اوراق بهادار که توسط د افغانستان بانک صادر گردیده است؛
2. مدیریت بهتر معاملات بازار ثانوی که شامل اوراق بهادار باشد.
3. تنظیم امور مربوط به اوراق بهادار جهت تلاش برای تقویت و انکشاف سیاست پولی؛

ماده 3: محدوده تطبیق

مگر اینکه در اعلامیه مزایده به گونه دیگری مشخص شده باشد، احکام این مقررہ فروش و صدور اوراق بهادار صادر شده از جانب د افغانستان بانک به بانکهای تجارتي دارای جواز و صرافان دارای جواز و هرگونه تعهدات که از جانب د افغانستان بانک صادر گردیده و نظر به شرایط اعلامیه مزایده تابع این مقررات باشد، را تنظیم می کند.

ماده 4: اصطلاحات

(1) اصطلاحات استفاده شده در این مقررہ معانی ذیل را افاده می کند:

1. اعلامیه: یعنی اطلاعیه یک لیلام همانگونه که توسط د افغانستان بانک تعیین گردیده باشد.
2. لیلام: یعنی پروسه داوطلبی که از طریق آن د افغانستان بانک اوراق بهادار را به بانکهای تجارتي و صرافان دارای جواز برای پیشبرد فعالیت های مالی در افغانستان، به فروش میرساند.
3. داوطلبی یا مزایده: یعنی پیشنهاد مراده شده جهت خریداری مقدار مشخص اوراق بهادار در یک لیلام است.
4. یک داوطلبی باید به گونه که در این مقررہ توضیح داده شده، ارایه گردد.
4. مبلغ مزایده: یعنی مبلغ مجموعی اوراق بهادار مورد نظر یک داوطلب باشد.
5. نرخ مزایده: یعنی نرخ تکتانه که جهت خریداری اوراق بهادار ارایه می گردد.
6. مزایده کننده: یعنی یک بانک یا معامله کننده که در این مقررہ تعریف شده و دارای جواز معتبر از د افغانستان بانک باشد.
7. دفتر ثبت: یعنی ثبت، انتقال و طی مراحل اوراق بهادار توسط وسایل الکترونیکی. مالکیت اوراق بهادار در یک فایل کامپیوتر ثبت گردیده و خریدار اوراق بهادار تصدیق نامه که نشان دهنده مالکیت وی باشد، دریافت

نمی کند.

8. روز کاری: یعنی هر روز به جز از روز جمعه یا روز دیگری که د افغانستان بانک در آن فعالیت نمی کند.
9. اوراق بهادار: یعنی بدهی های اسمی د افغانستان بانک به افغانی که صرف به بانکهای تجارتي دارای جواز و صرافان دارای جواز صادر گردیده باشد. اوراق بهادار در روز های سر رسید در هفت روز تقویمی قابل تقسیم، صادر می گردد. اوراق بهادار به طور رایگان میان بانکهای تجارتي دارای جواز، صرافان دارای جواز و د افغانستان بانک قابل انتقال است.
10. بانک تجارتي: یعنی شخص است که در تجارت دریافت پول سپرده یا سایر وجوه قابل بازپرداخت از مردم به هدف صدور قرضه یا سرمایه گذاری به حساب خود در جمهوری اسلامی افغانستان مشغول است.
11. مزایده رقابتي: یعنی یک مزایده برای خریداری اصل مبلغ اوراق بهادار به نرخ مشخص شده است.
12. تخفیف: یعنی روش نرخ گیری بازار اوراق بهادار که نشاندهنده مفاد اوراق بهادار بطور نسبت ارزش اسمی اوراق بهادار در هنگام سر رسید آن بدست می آید، است.
13. نرخ تکتانه: یعنی فیصدی سالانه نرخ تکتانه که در برابر مبلغ اصلی پرداخت می گردد.
14. جواز: یعنی سند رسمی یا اجازه نامه که حسب قوانین جمهوری اسلامی افغانستان و د افغانستان بانک به یک شخص اجازه پیشبرد فعالیت تجارتي را میدهد.
15. تاریخ سر رسید: یعنی تاریخ که در اعلامیه مزایده مشخص شده و در آن میعاد اوراق بهادار به سر رسیده، قابل پرداخت بوده و تکتانه آن متوقف می گردد.
16. لیلام چند قیمته: یعنی لیلام که هر داوطلب رقابت کننده موفق، قیمت معادل نرخ را که داوطلبی نموده است، می پردازد.
17. ارزش اسمی: یعنی قیمت یک صد.
18. شخص: یعنی هر شخص حقیقی یا حکمی، هر دولت یا هر زیر مجموعه سیاسی، نمایندگی یا ادارات وابسته به دولت.
19. اصل مبلغ: یعنی مبلغ خرید اوراق بهادار.
20. تصفیه: یعنی پرداخت مکمل مبلغ مجموعی قابل پرداخت به د افغانستان بانک از جانب داوطلبی کننده موفق جهت خرید اوراق بهادار از طریق لیلام.
21. مبلغ تصفیه: یعنی ارزش اوراق بهادار به اعطا شده است.
22. داوطلبان موفق: یعنی داوطلبان که برای آنها مزایده برنده، اعطا شده است.
23. بازده که منحصیث بازده سر رسید نیز یاد میشود: نرخ سالانه برگشت بر سر رسید مبلغ اصلی اوراق بهادار که به

طور فیصدی ارایه می شود.

فصل دوم: صدور و لیلام اوراق بهادار

ماده 5: صلاحیت صدور و فروش

شورای عالی د افغانستان بانک حسب فقره (7) ماده نهم قانون د افغانستان بانک صلاحیت دارد تا در مورد صدور اوراق بهادار قرصه د افغانستان بانک و معیارها و شرایط آن اوراق، تصمیم اتخاذ کند. بر علاوه، فقره (1) ماده 99 هدایت میدهد به د افغانستان بانک تا سیستم های سال و موثر انتقال اوراق بهادار را ایجاد، نگهداری و تقویت نماید.

ماده 6: دفتر ثبت و سیستم اوراق بهادار

- (1) اوراق بهادار که حسب این مقررات نشر میگردند، طور انحصاری به شکل ثبت دفتری ارائه گردیده و مکلفیت های مستقیم د افغانستان بانک می باشند.
- (2) اوراق بهادار در حسابات که برای این اوراق برای بانک های تجارتي نزد د افغانستان بانک ایجاد شده، نگهداری می شود و پس از صدور اطلاعیه بطور آزاد میان بانک ها قابل انتقال می باشد.
- (3) انتقال تنها میان بانک های تجارتي و صرافان دارای جواز و میان حسابات مختلف اوراق بهادار که در د افغانستان بانک ایجاد گردیده، قابل الاجرا می باشد.

ماده 7: نقش د افغانستان بانک

د افغانستان بانک صلاحیت اجراءات لازم را در قبال فعالیت های که در این مقرره، در هر گونه اعلامیه مختص به صدور اوراق بهادار و یا سایر مقررات لازم، توضیح گردیده باشد، دارد.

ماده 8: اعلامیه مزایده

- (1) د افغانستان بانک باید اعلامیه فروش اوراق بهادار را برای بانک های تجارتي از طریق مراودات الکترونیکی یا هر وسیله که مناسب شمرده شود، صادر می نماید. اعلامیه مزایده باید یک روز قبل از پروسه لیلام به نشر رسد.
- (2) اعلامیه مزایده باید دربرگیرنده تمام مشخصات هر مزایده چون: مبلغ مزایده، نمبر شناسایی و تاریخ سررسید، باشد. اعلامیه مزایده و این مقرره، شرایط و ضوابط فروش را مشخص می سازند.
- (3) در حالاتی که احکام اعلامیه مزایده در تناقض با شرایط این مقررات قرار داشته باشد، در این صورت احکام اعلامیه مزایده کنترل کننده خواهد بود.

ماده 9: تسلیمی داوطلبی ها

- (1) داوطلبی ها باید مستقیماً به د افغانستان بانک از طریق مراودات الکترونیکی یا هر وسیله دیگری که توسط د افغانستان بانک تعیین می شود، صورت گیرد.
- (2) داوطلبی ها باید در شکل تصویب شده که بر اساس مبلغ درخواست شده و مفاد سالانه که بطور فیصدی در سه خانه اعشاری بیان می شود، تسلیم شود. داوطلبی ها باید قبل از ختم زمان که در اعلامیه مزایده مشخص شده، دریافت گردد.
- (3) داوطلبی ها که در زمان مشخص آن دریافت نگردد، در لیلام شناخته نمی شوند. برای اینکه یک داوطلبی پذیرفته شود، بانک های تجارتي و/یا صرافان باید سند که در آن لست اشخاص با صلاحیت آنها بخاطر ارائه داوطلبی، در دوسیه مربوطه نزد د افغانستان بانک موجود باشد. در صورتیکه اسم شخص که داوطلبی را ارائه میدارد، شامل لست نباشد؛ درخواست وی پذیرفته نمی شود.
- (4) تمام داوطلبی ها بطور محرم نگهداری می شوند.
- (5) بانک های تجارتي دارای جواز که در لیلام اشتراک می کنند، میتوانند در هر میعاد سررسید حداکثر دو درخواست داوطلبی ارائه کنند. این در حالیکه که صرافان دارای جواز، میتوانند تنها یک درخواست ارائه کنند.
- (6) بانک های تجارتي دارای جواز میتوانند به نمایندگی از مشتریان خویش داوطلبی های متعدد حداکثر یکی به هر مشتری و سررسید، تسلیم کنند. به همین هدف، بانک تسلیم کننده داوطلبی، باید اسهام مشتری را در دفتر ثبت خویش حفظ کند.

ماده 10: تصدیق نامه

با تسلیم نمودن داوطلبی توسط بانک تجارتي و/یا صرافان دارای جواز، تلقی می گردد که آنها از مطابقت داوطلبی با این مقرر و اعلامیه مزایده درخصوص فروش و نشر اوراق بهادار د افغانستان بانک، تصدیق می نمایند. ضمناً تلقی می شود که اشتراک کننده از درستی و کامل بودن معلومات فراهم شده در داوطلبی خویش، تصدیق می نماید.

ماده 11: مسؤولیت پرداخت و پرداخت های اوراق بهادار اعطا شده

- (1) یک داوطلب به پرداخت مبالغ که در تصفیه هر ورق بهادار که به وی از طریق روند مزایده اعطا گردیده، موافقت می کند.
- (2) باید در روز بعد از صدور اوراق بهادار که حسب اعلامیه مزایده صورت گرفته، پرداخت صورت گیرد؛ که میتواند پرداخت از طریق سیستم های الکترونیکی مجاز با ارائه آنی وجوه قابل دسترس یا با صلاحیت وضع از حساب جاری بانکهای تجارتي که نزد د افغانستان بانک موجود است، شود.

(3) در صورتیکه بانک تجارتي بخواهد که مبلغ از حساب جاري آن توسط يك فورم صلاحيت وضع گردد، فورم صلاحيتدهي همچو هزينه ها بايد در دوسيه نزد د افغانستان بانک در زمان که مناقصه تسليم می شود، وجود داشته باشد.

(4) ضمناً، اوراق بهادار سررسيد که در حساب اوراق بهادار بانک های تجارتي نگهداری می شوند، می شود تا جهت پرداخت برای اوراق بهادار جديد که ارايه گردیده، استفاده شود؛ در صورتیکه همچو درخواستی در زمان دریافت داوطلبی بانک های تجارتي دریافت شده باشند.

ماده 12: تعيين مبالغ که در ليلام اعطا می شود

(1) تعيين مبالغ که در ليلام اعطا میگردد توسط د افغانستان بانک پس از ختم زمان که داوطلبی ها دریافت میشود، صورت میگيرد.

(2) مبالغ که اعطا میگردد براساس ليلام چندین قيمته صورت گرفته که در این میان داوطلبی های که با پايينترين مبلغ بازده و مبلغ ارائه شده صورت گرفته، پذيرفته میشود.

(3) مبالغ به نرخ که از سوی داوطلب ارائه شده، اعطا میگردد. در صورتیکه مجموع مبلغ داوطلبی های در بلند ترین نرخ قبول شده، از مبلغ ارائه شده اوراق بهادار تجاوز کند، در این حالت يك فيصد بلند ترین نرخ دریافت شده اعطا میگردد.

(4) این تقسيم به نسبت، به هدف اعطای مبلغ اصلی اوراق بهادار به مبلغ مزايده انجام می يابد. فيصدي متذکره از تقسيم اصل مبلغ مورد نیاز بدست آمده تا درخواست ارايه شده با مبلغ اصلی که در نرخ بلند پذيرفته شده است را تکميل نمايد. این مبالغ بعداً به نرخ اعطا تخفيف داده شده و قيمت خريد، تعيين می گردد.

ماده 13: تقسيم به نسبت مبالغ به ارائه کنندگان

در روند مزايده که داوطلبی ها در بلندترین نرخ قبول شده تحت ماده 12 فوق الذکر نسبت بندی می شود، د افغانستان بانک در برابر سهم بندی مبالغ که در فيصدي های اعلام شده توسط د افغانستان بانک اعطا میگردد، مسؤل پنداشته می شود. بطور مثال، اگر 80٪ فيصدي اعلان شده در بلندترین نرخ باشد، پس هر داوطلبی که مطابق به این نرخ باشد، برای آن 80٪ مبلغ آن داوطلبی، اعطا می شود.

ماده 14: تغيير در نرخ اوراق بهادار

(1) کميته ليلام صلاحيت دارد تا تغييرات در نرخ اوراق بهادار را به رييس کل جهت منظوري پيشنهاد نمايد.

(2) رييس کل صلاحيت دار تا تغييرات پيشنهادی را منظور نموده يا نرخ را که مناسب می پندارد، تعيين کند.

ماده 15: اعلان نتایج لیلام

(1) پس از پایان لیلام، د افغانستان بانک اعلامیه رسمی را از طریق وسایل ارتباطات الکترونیکی یا سایر وسایل، در مورد نتایج لیلام نشر میکند. با صلاحیت رئیس کُل د افغانستان بانک، نتایج می تواند از روزنامه ها، جهت آگاهی عامه به نشر برسد.

(2) اعلامیه معلومات دربرگیرنده معلومات چون:

1. مبالغ دریافت و قبول شده داوطلبی ها
2. حدود نرخ های دریافت شده و حدود نرخ های پذیرفته شده
3. فیصدی تقسیم به نسبت
4. نرخ عیار شده اوسط داوطلبی های قبول شده
5. سایر معلومات که د افغانستان بانک تصمیم به شمولیت آنرا می گیرد، خواهد بود.

ماده 16: اطلاعیه اعطا و تائیدی ها

اطلاعیه اعطای مبالغ به داوطلبان موفق با تکمیل لیلام داده میشود. تائیدی از طریق وسایل ارتباطی الکترونیکی صورت می گیرد.

فصل سوم: پرداخت تکتانه، حفظ حقوق و جبرانها

ماده 17: پرداخت مبلغ اصلی و تکتانه به اوراق بهادار

ارزش اسمی اوراق بهادار در تاریخ سررسید که در اعلامیه مزایده مشخص گردیده، پرداخت میگردد. با فروش اوراق بهادار به اساس تخفیف، تکتانه باید مبلغی میان ارزش خرید و ارزش اسمی که در تاریخ سر رسید دریافت گردیده، باشد.

ماده 18: حفظ حقوق

- (1) د افغانستان بانک حق دارد که هر یا تمام داوطلبی های که تحت این مقررہ صادر گردیده، بپذیرد یا رد کند یا از شناخت آن امتناع ورزد.
- (2) د افغانستان بانک همچنان حق دارد که نظر به مبلغ اوراق بهادار که در اعلامیه مزایده ذکر گردیده، اوراق بهادار کمتر یا بیشتری را اعطا نماید.
- (3) د افغانستان بانک علاوه حق دارد که یکی یا تمام داوطلبان را از یک یا چند حکم این مقررات استثنی قرار دهد.

تصمیم د افغانستان بانک نهایی می باشد.

ماده 19: جبران

- (1) وقتی یک شخص یا نهاد نتواند با شرایط این مقررات مطابقت کند، رئیس کُل د افغانستان بانک واقعیت ها و شرایط همچو ناکار آیی را مورد بررسی قرار داده و جبران مناسب را تعیین نماید.
- (2) همچو جبران ممکن مانع شخص یا نهاد از اشتراک در لیلام های آینده گردد.
- (3) رییس کُل د افغانستان بانک می تواند همچو واقعات را جهت اقدامات تنفیذی لازم به نهاد تنظیم کننده مربوطه راجع سازد.

ماده 20: خسارات ناشی از ورشکستگی

- (1) یک داوطلب باید توافق کند که خسارات ورشکستگی 1٪ ارزش اسمی اوراق بهادار را که طی لیلام به داوطلب اعطا گردیده را در صورتیکه نتواند در بدل اوراق اعطا شده در وقت معین آن پرداخت کند، بپردازد.
- (2) رییس کُل د افغانستان بانک بطور کلی یا قسمی پرداخت این خسارات ناشی از ورشکستگی را مستثنی گردانده میتواند. این حکم خسارات ورشکستگی باید استفاده از هر گزینه موجود دیگر را مانع نشود.

ماده 21: نرخ ارایه شده بین بانکی افغانستان

- (1) بانکها در افغانستان می توانند که قرضه بین بانکی داشته باشند؛
- (2) سازوکار نرخ ارایه شده بین بانکی افغانستان باید در طرز العمل جداگانه توضیح داده شود.

ماده 22: حق شرایط اعلان مزایده ها

- (1) د افغانستان بانک حق دارد که این مقررات را مکمل یا تعدیل نماید. د افغانستان بانک همچنان حق دارد که شرایط و ضوابط اوراق بهادار جدید را تغییر داده و از روند اختیاری مزایده های اوراق بهادار در هر زمان کنار برود.
- (2) اطلاعیه در مورد هر یک همچو تغییرات از طریق وسایل ارتباطی الکترونیکی فراهم میگردد.

ماده 22: انفاذ

این مقرر بعد از تصویب از جانب شورای عالی نافذ می باشد.